

63
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 296/к.о.22/92г.
Дата 16.10.1992г.

Асоциация "Наука и Бизнес "

Варненски Свободен Университет

ВАРНА 9000, П.К. 65, Телефон: (052) 85 58 32, Факс: (052) 85 58 81 Телекс: 77 246
(052) 85 58 57

Изм. № 430/09.10.1992
Гр. Варна

Г.Н. Н. Кемениш
м.о. 8
16.10.92г.
22/92г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГР. СОФИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

По конституционно дело № 22/1992 г. от Петър Атанасов Богданов, президент на асоциация "Наука и бизнес", седалище град Варна.

Относно: Искането на група от 50 народни представители от 36-то Народно събрание за установяване противоконституционността на решението на Народното събрание от 15.7.1992 г. за даване статут на висше училище за Варненския свободен университет

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА СЪДИИ ОТ КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД,

С определение от 29.9.1992 Конституционният съд на Република България конституира Асоциация "Наука и бизнес", гр. Варна - организатор на Варненския свободен университет, като страна по конституционното дело, образувано по повод искането на 50 народни представители за обявяването на противоконституционността на решението на Народното събрание от 15.7.1992 г. /дв. бр. 59/92 г./ по искането за даване статут на Варненския свободен университет на висше учебно заведение. В същото определение ни е дадена възможността да изразим нашето писмено становище относно допустимостта на искането, както и да представим доказателства по същество на искането. С оглед на това и съобразно вашите указания нашето становище е следното:

1. Относно допустимостта на искането:

Считаме, че направеното искане е напълно в съответствие с изискванията на чл. 150 ал. I от Конституцията на Република България, даващ правото на най-малко 1/5 от народните представители да инициират дейността на Конституционния съд. В случая, те са 1/4 от всичките народни представители, а от друга страна въпросът поставен за решаване с искането, сезиращо Конституционния:

съд, напълно съвпада с неговата компетентност, отразена в чл. 149 ал. 1 т. 2 от Конституцията. С оглед на това, моля, да постановите определение, с което да приемете, че направеното искане е допустимо, съгласно чл. 19 ал. 1 от Закона за Конституционния съд и да насрочите разглеждането на делото по същество.

II. Относно правилността на искането:

Въпросът за противоконституционността на приетото от Народното събрание решение може да бъде поставен на разглеждане от три самостоятелни гледни точки: - Първата, относно съдържателната страна на взетото решение; Втората, относно правните основания, на които решението се базира и Третата, относно законосъобразността на процедурата за вземане на решението.

Независимо от поредността на горното изброяване, считаме, че основният порок, от който страда това решение на Народното събрание е именно обстоятелството, че процедурата на неговото приемане напълно противоречи на изискванията на Конституцията. Намираме за напълно безспорно за установено обстоятелството, че към момента на вземане на решението в пленарната зала на Народното събрание липсва необходимият съгласно чл. 81 от Конституцията кворум, а именно - повече от половината от народните представители. Този кворум при вземане на процесното решение не е налице и че в залата са присъствували само 120 народни представители е отразено в стенограмата от заседанието на Народното събрание, копие от която прилагаме/приложение 1/. Елемент от фактическия състав при приемането на решение от Народното събрание е именно наличието на кворум. Без този елемент на практика не възниква акт, годен да порожи желаните правни последици. Считаме, че само това основание е достатъчно, за да се обяви противоконституционността на това решение на Народното събрание.

На следващо място, ърпантно е противоречието на това решение с решенията, с които Великото Народно събрание предостави статут на висши учебни заведения на Бургаския свободен университет, на Нов български университет в София и на Американския университет в гр. Благоевград. Ако се запознате с документите, представени в Народното събрание, в едно с исканията за предоставяне на статут на ВУЗ на посочените учебни организации и тези, представени от Варненския свободен университет /ВСУ/, ще установите, че няма никаква принципна разлика относно начина на тяхното създаване и функциониране, което ще ви доведе до извода, че Народното събрание напълно противоречиво и нееднакво прилага действащото законодателство. Никой не се е произнесъл относно противоконституционността на решенията на ВНС, предоставящи статут на ВУЗ на БСУ, Нов български университет гр. София и Американския университет, поради което и напълно необоснована е позицията, възприета от НС в т. 1 от решението, че БСУ е създаден в противоречие с действащото законодателство. Ако това е така, то в противоречие с действащото законодателство са създадени и другите недържавни университети. Абсолютната необоснованост на това решение се потвърждава и от факта, че в

същото решение не се посочва дори един закон, на който да противоречи създаването и функционирането на ВСУ, а не допускаме, че в Народното събрание липсват юристи-специалисти, които биха могли да обосноват това становище с конкретна законова разпоредба. От друга страна, т. 1 от процесното решение влиза в крещящ конфликт със заложения в Конституцията принцип за разделение на властите, като Народното събрание се нагърбва с произнасянето си по въпроса за законосъобразността или незаконосъобразността на функционирането на едно юридическо лице, за което има специална процедура и е изцяло от компетентността на съдебната власт. Пълната необоснованост и незаконосъобразност на постановеното решение от Народното събрание личи и от обстоятелството, че в т. 1 от същото се прокламира, че образователната институция е създадена в нарушение на действащите в страната закони, като същевременно, в т. 3 от решението се възлага на МФ и на МОН "да извършат цялостна проверка за начина на създаване и досегашната дейност на Асоциация "Наука и бизнес" и на ВСУ", или с други думи, решението се взема преди да бъдат в действителност изяснени важните обстоятелства, предпоставящи вземането на решение от Народното събрание. Тук трябва да се подчертае, че напълно необосновано и учудващо е по силата на кой нормативен акт Народното събрание задължава МОН да извърши проверка и да дава преценка за дейността на една недържавна образователна институция. Прочие, ние не сме се противопоставяли на такава проверка. Такива са извършени и по времето на Министър Фотев, а така също и от сегашното Министерство, но тук въпросът е принципен и би следвало да се изходи при поставянето на тази задача от ПМС 238/91г. за основните функции и задачи на МОН. Считаме за безпрецедентен случая Народното събрание да възлага на изпълнителната власт в лицето на МФ и МОН да извършва действия, визирани в т. 3 от решението, които влизат в кръга на прерогативите на съдебната власт. Не на последно място трябва да се обърне внимание на обстоятелството, че с приемането на посочената т. 3 от решението Народното събрание за пореден път излиза извън рамките на своята компетентност, фиксирана в чл. 62, чл. 84 и чл. 85 от Конституцията. Накрая, абсурдността и алогичността на решението, като цяло, се увенчава с текста на т. 2 от решението, който пък/въпреки отказания статут на ВУЗ на ВСУ/ признава, че в рамките на първата учебна година провежданите занятия са били на висотата на ВУЗ, поради което и разрешава записването на учащите се от т. нар. Варненски свободен университет във втори курс на легитимни ВУЗ/!?!/, като им се признават положените от тях изпити.

От изложените до тук доводи може да се направи извода, че се касае за едно прибързано взето решение, базиращо се на дезинформацията и тенденциозността на доклада за извършената от назначената комисия проверка, което явно е довело до приемането на едно абсолютно незаконосъобразно и противоконституционно решение.

А равносметката, в обществено-политически аспект, би изглеж-

ав. 93, а. 5, 6 к.

65

дала по следния начин. Безспорно е, че в кратки темпове Народно то събрание не би могло да създаде всички закони, които следва да бъдат създадени по силата на конституционните текстове. И така, един от мотивите на тези, които се противопоставиха на предоставянето на статут на ВУЗ на ВСУ беше, че не бил приет закона, който ще урежда реда, по който ще се създават и функционират училища от граждани и организации/виж чл. 53 ал. V от Конституцията/. На тази основа /въпреки представените документи пред Народното събрание, по модела на Американския университет/ се извърши саморазправа с една благородна инициатива от противниците на реалните реформи в образованието. Прибегна се до дезинформация и дори до клеветнически обвинения, с цел да се запази монопола на държавното образование. Доказателство за това ни твърдение могат да бъдат съпоставката между представените на анкетната комисия документи/приложение 2/, съдържащо две папки/ и дискусиите с необективен характер в Народното събрание. Добре, но тук би следвало да се отчетат реалистите на живота. Промените настъпват по-бързо отколкото Народното събрание е способно да приема своите нови и демократични закони. Така, преди да бъде приет Закона за банките и кредитното дело в страната, функционираха частни банки и никой не се опита да забранява тяхната дейност. И до настоящия момент не съществува закон, който да регламентира в страната частната застрахователна дейност, а какво да кажем, когато вече действуват десетки застрахователни дружества, включително и чуждестранни. Не ни е известно да ги обвиняват в измама или мошеничество, да им се отказва право на съществуване и т.н. На този фон, отказът да се предостави статут на ВУЗ на ВСУ, обоснован с липсата на съответен закон е абсурден и в никакъв случай не може да бъде израз на законова принципност, при условие, че е налице и съответен прецедент.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Напълно подкрепяме доводите, изложени в искането на народните представители относно законосъобразността за функционирането на ВСУ. Използуваме възможността да ви представим и допълнителни доказателства/приложение 3/ в подкрепа на това си становище, изложени пред Главната прокуратура, във връзка с извършена от нея проверка за законосъобразност на създаването и функционирането на Асоциация "Наука и бизнес". Бихте могли още един път да се убедите за незаконосъобразността и противоконституционността на взетото от Народното събрание решение.

Като оставаме с дълбоко уважение към изпълняваната от вас високо отговорна мисия очакваме вашето принципно и законосъобразно решение.

с уважение: /ст. № 3 инж. П. Богданов/

Приложение: съгласно текота №1, №2
/към него две папки 2.1 и 2.2/ и
№3/към него приложени две писма/

(В отпращани папки № 1 и 14)

